

ANTONS VECELIS

(1889–1917?)

Deviņpadsmitā gadsimta beigās Līvānu pagasta attālajā Gruļu sādžā, Dopuļu mājās dzīvoja sešiem bērniem svētītā Andreja un Māras Veceļu ģimene: meitas Jūlija, Sofija, Tekla un Anna un dēli Antons un Jānis.

Mātei agri aizejot mūžībā, vecākajai meitai Jūlijai bija tikai 12 gadu. Tēvs pēc sievas nāves nav precējies. Bijis dziļi reliģiozs cilvēks un savus bērnus audzināja darbam un lūgšanai. Tēvs bija iecerējis vecāko dēlu Antonu izskolot par garīdznieku.

Pēc Līvānu skolas beigšanas Antons pa vasarām cītīgi mācījās latīņu valodu pie toreizējā Līvānu prāvesta Vitālija Treibšo. Apbruņojies ar vajadzīgām zināšanām, devās uz Pēterpili, lai kāptu zinību kalnā un pēcāk atgrieztos pie savas tautas, nesot gara gaismu. Centīgais jauneklis iestājās svētās Katrīnas ģimnāzijā. Pēc tās beigšanas tūlīt sāka studēt Pēterpils Garīgajā seminārā. 1915. gadā iesvētīts par priesteri un savu pirmo Svēto Misi viņš ieradās celebrēt dzimtajā draudzē Līvānos. Svinīgais dievkalpojums notika 1915. gada Baltajā svētdienā. Par arhidiakonu bija draudzes prāvests V. Treibšo. Klāt bija visi tuvinieki. Sevišķi priecīgs bija tēvs, jo, neskatoties uz lielajām grūtībām, vienam dēlam nu bija augstākā izglītība, kas tolaik Latgalē bija liels retums.

1916. gada 12. februārī Mogiļevas kapitula vikārs bīskaps Jānis Cepļaks iecēla A. Veceli par palīgmācītāju Preiļos uz vienu

gadu. Jaunais priesteris juta arvien lielāku sagurumu un nespēku, sāka parādīties tuberkulozes pazīmes. Priekšniecība nosūtīja A. Veceli uz Ilanskas draudzi Krasnojarskas tuvumā. Tur bija apmetušies izceļotāji no Latgales. Taču jaunais priesteris uz turieni netika. Viņš apmetās pie kāda studiju biedra Polockā, kur vēl spēja noturēt dievkalpojumus.

Veselība arvien pasliktinājās. Labvēlīgi paziņas nokārtoja viņa pārvešanu uz Krimu ārstniecības nolūkos. Slimo priesteri ceļā pavadīja kāds priesteris, kura vārds nav zināms. Krimu A. Vecelis gan sasniedza, bet veselību atgūt neizdevās. 1917. gadā (nav droši zināms) Antons Vecelis miris. Krimā viņš arī tika apbedīts klintī izcirstā kapā.

Kad Antons Vecelis jau bija apbedīts, pie tēva atbraucis kāds priesteris no Polockas, atvezdams satriecošas ziņas par dēlu. Tēva galva vienā naktī kļuvusi ziedošas ābeles baltumā. Vēlāk viņš aizbraucis uz Polocku un pārvedis dēla atstātās grāmatas un citas mantīņas, ko bija saglabājuši labvēlīgie paziņas.

Agrā salna nokoda ziedu pašā plaukumā: priesteris Antons Vecelis nepaguva ilgi kalpot Dievam. Prelāts Staņislavs Vaikulis, kas labi pazina aizgājēju, bija tādās domās, ka A. Vecelis bija ļoti apdāvināts priesteris.